

Adressater i henhold til liste

Drammensveien 288
Postboks 578,
1327 Lysaker
Tlf: 21 02 18 00
Faks: 21 02 18 01
postmottak@nokut.no
www.nokut.no

Saksbehandler: Ine Merete Andersen

Vår ref:
14/572-2

Vår dato: 30.10.2014

Dir. tlf: +47 21 02 18 40

Deres ref:

Deres dato:

Høring - forslag til endring i forskrift om tilsyn med kvaliteten i fagskoleutdanning

Forskrift om tilsyn med kvaliteten i fagskoleutdanning (fagskoletilsynsforskriften) ble vedtatt av NOKUTs styre 12. desember 2013. Erfaringene hittil viser at det er behov for en justering i forskriften.

Bakgrunn

En viktig målsetting for arbeidet med fagskoletilsynsforskriften var å forenkle NOKUTs prosesser med godkjenning av fagskoleutdanning. Som et ledd i forenklingen har NOKUT i 2014 gjennomført et prøveprosjekt med et sakkyndigpanel som har vurdert de overordnede læringsutbyttebeskrivelsene (LUBene) i søknadene om godkjenning av fagskoleutdanning. Etter NOKUTs vurdering er det hensiktsmessig å få inn som en grunnleggende forutsetning for søknadsbehandling, at fagskoleutdanninger skal være beskrevet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR). Vurderingen er gjort på bakgrunn av erfaringen med prøveprosjektet.

Prøveprosjekt med sakkyndigpanel

NOKUT igangsatte våren 2014 et prøveprosjekt for søknader om godkjenning av fagskoleutdanning innsendt til fristen 15. februar. Prøveprosjektet gjaldt også for søknadsrunden med frist 15. september.

Formålet med prosjektet var tredelt.

1. Panelet skulle vurdere om overordnet LUB i hver av søknadene var utformet i tråd med NKR, og om søknaden var egnet for sakkyndig vurdering eller ikke. Der LUB ikke var i tråd med NKR skulle NOKUT raskt kunne avslå søknadene. Målet var en ressursbesparelse for NOKUT ved at vi ikke satte i gang sakkyndige komiteer der vi på et tidlig tidspunkt visste at vedtaket ville bli negativt. Tidlig avslag på søknaden skulle også være ressursbesparende for søkerne, som da lettere ville rekke å gjøre de nødvendige endringene før neste søknadsrunde.
2. En felles drøfting av alle LUBene i en søknadsrunde skulle gi en likere tilnærming på tvers av de ulike sakkyndige komiteene. Hvis separate sakkyndige komiteer alene skulle vurdere LUB for sine aktuelle utdanninger, kunne det bli utøvet unødvendig forskjellig skjønn fra sak til sak.

3. En samlet panelvurdering skulle gi NOKUT og sektoren en bedre forståelse av hvilket detaljerings- og presisjonsnivå som forventes når utdanningene beskrives med LUB i tråd med NKR. NOKUT ville bruke erfaringene fra prøveprosjektet til å veilede søkere og bistå tilbyderne i deres utviklingsarbeid.

Prøveprosjektet skal evalueres og konklusjonene vil legges frem på fagskolekonferansen 2.-3. desember 2014. Den foreløpige vurderingen er at prøveprosjektet var svært vellykket med hensyn til formål 2 og 3. Sakkyndigpanelets vurderinger har ført til kompetanseheving, både for NOKUT, sakkyndige og for sektoren. Midtveisevalueringen etter første søknadsrunde avdekket manglende fremdrift i sektoren med tanke på at alle utdanninger skal være beskrevet med læringsutbyttebeskrivelser innen 31. desember 2014. Etter første søknadsrunde gjennomførte NOKUT derfor en seminarrekke rundt i Norge for å bistå fagmiljøene på fagskolene med LUB-arbeidet. NOKUT publiserte videre en rapport etter hver av søknadsrundene med sakkyndigpanelets vurderinger av LUBene og generelle anbefalinger til sektoren. Tilbakemeldinger fra de sakkyndige viser at det å ha en felles drøfting av LUBene å ta utgangspunkt i, har bidratt til deres kompetanseheving. NOKUT ser også at det har ført til en likere tilnærming til NKR blant fagskolene, i NOKUT og hos de sakkyndige.

Prosjektet ga imidlertid ikke den innsparingen av ressurser (formål 1) som vi ønsket. NOKUT avslø 10. april 8 av 17 søknader på bakgrunn av panelets vurderinger. NOKUT kom 6. juni frem til at vi hadde gjort en saksbehandlingsfeil og omgjorde vedtakene. Saksbehandlingsfeilen besto i at NOKUT ikke kan avslå søknadene uten at tilbyder først har fått anledning til å kommentere panelets sammensetning, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1, og dernest har fått anledning til å uttale seg om panelets vurdering, jf. forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-1 (3). I søknadsrunden med frist 15. september ble derfor ingen søknader avslått på bakgrunn av panelets vurderinger. De sakkyndige komiteene fikk imidlertid forelagt panelets vurderinger for å sikre en likere tilnærming til vurderingen av fagskoletilsynsforskriften § 3-2 om læringsutbytte.

Erfaringene fra prosjektet viser at det er hensiktsmessig med en felles vurdering av LUB i alle utdanningene i en søknadsrunde. Vi mener også at det er hensiktsmessig at NOKUT har anledning til å gi avslag på søknad om godkjenning av fagskoleutdanning tidlig i prosessen, dersom LUB ikke er utformet i tråd med NKR.

Hvorfor gi avslag på grunnlag av LUB tidlig i søknadsprosessen?

I fagskoletilsynsforskriften kapittel 3 er utdanningens læringsutbyttebeskrivelse (LUB) sentralt. I henhold til § 3-2 skal utdanningen gi ett samlet læringsutbytte som er relevant for yrkesfeltet. Læringsutbyttet skal beskrive kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse som studentene oppnår etter fullført utdanning, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR).

Flere av de sentrale kravene for godkjenning av fagskoleutdanning er knyttet opp mot denne paragrafen. Det er vanskelig for en sakkyndig komité å vurdere om utdanningens innhold og oppbygning, undervisningsformer og læringsaktiviteter, samt vurderingsformer er tilpasset læringsutbyttet dersom dette ikke er beskrevet på en tilfredsstillende måte.

Etter implementeringen av NKR stilles det strengere krav til utformingen av læringsutbyttebeskrivelser. Dersom det samlede læringsutbyttet for utdanningen i liten grad er i tråd med kravene i NKR, kreves det større endringer for at utdanningen skal kunne bli godkjent av NOKUT.

Når en søknad går til sakkyndige vurdering, har tilbyderen anledning til å kommentere utkastet til tilsynsrapport, før NOKUT fatter endelig vedtak i saken. I tilsvaret kan tilbyderen kommentere

feil, mangler eller misforståelser i de sakkyndiges vurdering. NOKUT godtar også mindre justeringer i forhold til den opprinnelige søknaden. Ved behov for større endringer må tilbyderen imidlertid søke på nytt. Tilsvar som inneholder store endringer blir avvist og søknaden ender med avslag. NOKUT vet derfor på et tidlig tidspunkt at søknaden vil ende med avslag, i de tilfeller der LUB i liten grad tilfredsstiller kravene i NKR.

Vi anser det derfor som mer hensiktsmessig både for søkerne og NOKUT om vi har anledning til å avslå en søknad om godkjenning av fagskoleutdanning tidlig i prosessen, dersom LUBen i liten grad tilfredsstiller kravene i NKR.

Hvis NOKUT skal kunne gi avslag på dette grunnlaget, må fagskoletilsynsforskriften endres.

Hjemmel

Forslaget om endring er hjemlet i i lov 20. juni 2003 nr. 56 om fagskoleutdanning (fagskoleloven) § 2, jf. forskrift 1. februar 2010 nr. 96 om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 5-1 og § 5-2.

Forslag til endring

NOKUT foreslår å legge til et punkt h) i § 3-1 (1). I § 3-1 (1) står det «Krav i fagskoleloven med forskrifter skal være oppfylt. NOKUT vurderer følgende krav». I merknaden til § 3-1 (1) står det at «for at en søknad om godkjenning skal sendes videre til sakkyndig vurdering, må alle kravene i § 3-1 være oppfylt». Å plassere det nye kravet her, vil gjøre at NOKUT har anledning til å vurdere LUB sammen med de andre grunnleggende forutsetningene.

Forslaget til det nye kravet lyder:

§ 3-1 (1) h) Utdanningen skal beskrives i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

Merknad: I vurderingen av dette kravet kan NOKUT benytte referansepersoner og/eller sakkyndige.

Høringsfrist og svarform

Vi ber om at høringsuttalelser sendes elektronisk til postmottak@nokut.no senest **30. januar 2015, i en tekstfil (Word-, Open Office - eller rikt tekstformat)**. Vi ber høringsinstansene skrive «Høringssvar, 14/572» i emnefeltet på e-posten.

Hvis dere har forslag om endringer, ber vi om at dere kommer med konkrete forslag om ny tekst.

Alle høringssvar vil bli lagt ut på NOKUTs hjemmesider: www.nokut.no.

Terje Mørland
direktør

Øystein Lund
avdelingsdirektør

Adresseliste høringsinstanser

Alle tilbydere med godkjent fagskoleutdanning
Fylkeskommunene
Akademikerne
Arbeids- og velferdsdirektoratet
Arbeidsgiverforeningen Spekter
Arbeidstilsynet
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Elevorganisasjonen
Fiskebåtredernes forbund
Forbrukerombudet
Forbrukerrådet
Forum for fagskoler
Fraktfartøyenes rederiforening Helse- og oppvekstfag
Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon
Kristne friskolers forbund
Landsorganisasjonen i Norge
Luffartstilsynet
Maskinentreprenørenes forbund
Nasjonalt fagskoleråd
Nasjonalt utvalg for fagskoleutdanning i helse- og oppvekstfag
Nasjonalt utvalg for teknisk fagskoleutdanning
Norges bondelag
Norges fiskarlag
Norges ingeniør- og teknologorganisasjon
Norges rederiforbund
Norgesuniversitetet
Norsk bonde- og småbrukarlag
Norsk forbund for fjernundervisning og fleksibel utdanning
Norsk sjøoffisersforbund
Norsk studentorganisasjon
Norske fag- og friskolers landsforbund
Norske naturterapeuters hovedorganisasjon
Næringslivets hovedorganisasjon
Organisasjon for norske fagskolestudenter
Petroleumstilsynet
Rådet for fylkeskommunale fagskoler
Sammenslutning av alternative behandlerorganisasjoner
Sjøfartsdirektoratet
Statens autorisasjonskontor for helsepersonell
Statens jernbanetilsyn
Statens lånekasse for utdanning
Statistisk sentralbyrå
UNIO
Utdanningsdirektoratet
Utdanningsforbundet
Virke
Voksenopplæringsforbundet
VOX
Yrkesorganisasjonenes sentralforbund